

NAPREJ!

Vse za napredek slovenskega ljudstva!

Časopis «NAPREJ!» izhaja dvakrat mesečno, in sicer 4. in 18. — Uredništvo, administracija in ekspedicija je v Ljubljani, Šelenburgova ul. 6/II. — Vse denarne pošiljave je pošiljati na naslov: «Delavska tiskovna družba v Ljubljani, r. z. o. z.» — Vse dopise in spise na uredništvo. — Naročnina za celo leto: K 2.50, za 1/2 leta K 1.25, v Nemčijo K 3.—, v Ameriko K 4.60. — Posamezne številke 8 vin.

Organizacije je treba!

Lani početkom februarja se je vršil v Ljubljani naš VII. strankarski zbor. Poleg drugih važnih točk je bila na dnevnem redu tudi organizacija stranke. Po dolgi in res temeljiti debati se je sprejel nov strankin organizacijski pravilnik, „Delavska tiskovna družba v Ljubljani“ je z ozirom na važne razprave tega strankinega zbora, zlasti še na posebno pomembnost debate in sklepov o organizaciji, izdala protokol VII. strankinega zbora pod naslovom „Razprave VII. rednega zbora jugoslovanske socialno-demokratske stranke v Avstriji“. Cena 60 vin. — Leto dni je preteklo. Ne bo škodovalo, če se zato ozremo nazaj in vprašamo: ali smo kaj napredovali pri organizacijskem delu? Kako je z našimi političnimi organizacijami? Kako stoje, kje so, kako izvršujejo svoje dolžnosti napram celokupni stranki? Žal, da se mora glasiti na ta vprašanja odgovor, da ni veliko napredka, da smo premalo delali na polju politične organizacije! Strokovne organizacije so napredovale pri nas povsod, zlasti na Kranjskem in Sp. Štajerskem. Če pogledamo kataster strokovnega tajništva: vidimo v Ljubljani 20 strokovnih organizacij z več nego 2500 člani, vidimo dobre organizacije po Kranjskem v Idriji, Sp. Idriji, Rakeku Logatcu, Borovnici, Št. Petru, Senožečah, v Postojni, na Jesenicah, v Beli Peči, Tržiču, Beli, Kranju, Kamniku, v Zagorju, v Kočevju i. t. d. Povsod

imamo strokovno organizirane sodruge, v vsakem kraju Kranjske; — če pa pogledamo politični kataster, vidimo pa veliko praznoto. Namesto da bi bil vsak strokovno organizirani sodrug tudi član politične socialno-demokratske organizacije, da bi odračunaval svoj mesečni prispevek stranki, da bi bil naročnik saj enega socialno-demokratskih slovenskih časopisov, glavno seve „Rdečega Praporja“ — je komaj vsak deseti organizirani delavec član politične organizacije, vsak dvajseti naročnik naših listov!

Somišljeniki! Tako ne sme iti dalje! Kjer stanujejo trije, štirji — pet sodrugov, ki se čutijo socialiste, takoj se mora osnovati krajevna organizacija, ki se naj priglasí na izvrševalni odbor jugoslovanske socialno-demokratske stranke. Takoj mora vsak sodrug postati naročnik enega izmed strankinih listov! Takoj mora začeti odračunavati strankin davek.

Z drobnim organizacijskim delom na dan! Povsod! Ustvariti moramo jako, močno, silno organizacijo, ki bo pri vsaki priložnosti storila svojo dolžnost. Z dosedanjo brezbržnostjo v kot! Z jasnim čelom stopite na plan vsi, ki se čutite socialne demokrate, ki se hočete z rdečo zastavo bojevati za zboljšanje v političnem, kulturnem in gospodarskem oziru!

Organizacije je treba, organizacije, ki nas bo vezala in združevala — organizacije politične, ki bo stala ob boku gospodarskim in strokovnim organizacijam, izpopolnujoč jih in bojujoč se za vse tisto, kar hočemo, kar moramo doseči.

Somišljeniki! Sodrug! Vesela spomlad naj nas najde pri marljivem delu — zato na delo vsi brez izjeme, da bodo sklepi VII. strankarskega zbora saj v organizacijskem oziru deloma izvršeni!

Anton Kristan.

Našim odjemalcem!

Prosimo, da vsi oni, ki še niso poslali za l. 1910 naročnine, to store, drugače se jim bo list ustavil. Čudni so namreč nekateri odjemalci; prejema list, če se jim ga ustavi so hudi — plačati pa vedno pozabijo, češ, taka bagatela, par kron! Nič ne pomislijo, da veliko bagatel napravi veliko luknjo v blagajni administracije. Torej — kdor še nisi plačal, plačaj, da bo red!!

Avgust Bebel.

22. svečana t. l. je praznoval svojo sedemdesetletnico mož, ki ima med boritelji za delavsko ljudstvo eno najodličnejših imen. Poleg Karela Marksa, Ferdinanda Lassaleja, Viljema Liebknechta stoji v eni vrsti ime Avgust Bebel. Iz navađenega strgarskega pomočnika, oz. poznejesamostojnega mojstra, se je povspel na mesto najodličnejšega parlamentarca, političnega voditelja in literata. Postenjak od nog do glave! Niti najhujši nasprotnik mu ne more nič očitati! Njegovo delo njegovo življenje — delo in življenje moza v polnem pomenu besede. Pet polnih let je preživel po nemških ječah v kruti dobi «socialistične postave». Ko je l. 1860 pobijal Bismarkovo politiko, je bil obsojen 26. marca 1867 na dve leti v trdnjavo, 6. julija istega leta pa še na 9 mesecev — radi razžaljenja nemškega cesarja. V parlament je bil prvokrat izvoljen l. 1867, kjer dela še sedaj kot eden najdelavnejših. Tudi pisatelj Bebel ima znamenit sloves. Knjiga «Žena in socializem» je dosegla že jubilejsko izdajo. — Ljubljanski «Slovenec» je napisal tudi članek o Beblu. Kakšen, o tem ni govoriti; kaj pa naj poreko prtljivci o velikanu?

Delavstvo pa kliče: Še mnogo let v pro-speh proletarijata!

Proti klerikalizmu.

Po zadnjih državnozbornih volitvah in zlasti še po deželnozbornih volitvah tako na Kranjskem, kakor na Goriškem in Štajerskem so klerikalci podvojili, da celo potrojili svojo agilnost.

Najprej so se konsolidirali v politiki. Opustili so deželnostrankarske politične posebnosti ter se stvarno in osebno združili v stranko, ki so jo nazvali „vseslovensko ljudsko stranko“. Ustanovili so mladinsko organizacijo „Orlov“, ki so ji dali glasilo „Mladost“, da zastuplja mlada srca. Da lažje dobe denarja, osnovali so obrambeni sklad, ki naj bo firma za nove darove v svrhu podpiranja klerikalne politike. Za delavce so poklcali v življenje „jugoslovansko zvezo“; — povsod pa rasto iz tal „krščanske politične in nepolitične organizacije“. Ton „Slovenca“ in drugih podobnih klerikalnih listov pa pripoved je slovenski javnosti: „mi in le mi!“

Da, — klerikalizem razvija svoje peroti zelo mogočno. Liberalizem leži na tleh, semtertja sicer zabevska, stvarno pa čaka resigniran zadnjega udarca. Edino delavstvo, združeno v soc-dem. vrstah, stoji pripravljeno vsak čas na boj brez strahu in brez omahovanja. Čas pa že prihaja, ko bo treba iz sedanjega položaja ven — ko bo treba stopiti na celi črti v ofenzivo.

Skrpucanje volilne reforme za kranjsko deželo, za občinske odbore, za ljubljansko mesto — davek na pivo na Kranjskem in Štajerskem — oholo preziranje vsake delavske težnje — to mora prisiliti vsakožar, da bo stopil v boj proti klerikalni nevarnosti.

Za sedaj — dokler ni druge parole — je najuspešnejša priprava v odločilni boj proti klerikalizmu neumorno razširjevanje socialističnih časnikov, socialističnih knjig in brošur in neprestano agitiranje za pristop v strokovne, politične in gospodarske soc-dem organizacije.

Brusimo orožje, da bo ostro!

—n.

Črtice iz življenja fajmoštra Božidarja Kozamernika.

VI.

Fajmošter Kozamernik je sedel nekega dne v gostilni «pri zlati kroni» v sosednjem trgu v krogu svojih zvestih. Bila je vesela zabava. Smeh, dovtipi, izborna razpoloženje. Fajmošter je ob največji veselosti začel pripovedovati, kako pokopava reveže, kako bogatine. «To se vrši tako-le» — pripovedoval je nazorno. «S kropilnikom maham parkrat na levo, parkrat na desno. Če pokopavam

bogatina, govorim latinsko: stotak sem, stotak tam, denar k men' — če je pa revež; revščina sem, reščina tja — denar k men'!» Vse se je smejalo, župnik pa je nadaljeval, kar vstopi voznik Gorjanec, ki je po navadi Kozamernika vozil okrog, ter opozori gospoda, da je čas za odhod. «No — no, oče župan (Gorjanec je bil tudi župan v vasi, kjer je Kozamernik župnikoval), le še malo počakajte pa se kako merico popijte in povečerjajte, bova že prišla še domov» — ga je tolažil župnik in poklical gostilničarja: «Hej, dajte očetu županu dobro večerjo in pijače, da ne bodo trpeli žeje.

In oče župan so jedli in pili kot bi imeli gobo v želodcu, češ, mislili so vsi, to ni karsibodi, če župnik ukažejo. Končno pa se je Kozamernik navžil zabave in zahteval od gostilničarja račun. Ta ga je napravil in začel pisati še to, kar je zapravil voznik Gorjanec. Tu ga je pa fajmošter prijel za rokav: «To, to pa ne, — to ne!

«Kaj si mislite, da se upam tako razžaliti našega župana, da bi ubog župnik zanj plačal ceho — kaj pa mislite.» — In ubogi Gorjanec je moral plačati svojo ceho sam ter se na tihem jeziti čez skopušvo Kozamernika.

Z M E S.

Delavska tiskovna družba v Ljubljani izdaja brošure, knjige in časopise. Zakaj? Čemu? V prvi vrsti, da daje slovenskemu delavstvu berilo, ki ga to potrebuje, da se pouči o socializmu, o socialni demokraciji, da razjasni pojme o narodnostnem vprašanju, ki tako rado bega naše ljudi, da opozori na nevarnost, ki nam malemu slovenskemu narodu preti od razvijajočega se klerikalizma, da — — itd. Kaj bi bila sedaj naloga slovenskega delavstva? Da marljivo čita vse te brošure, ki orjejo ledino v slovenski socialistični literaturi! Delavci! Vsak od vas bi moral imeti vse dosedaj izdane brošure v svoji knjižnici! Kdor jih še nima, stori to! V današnji številki imate popolen seznam vseh brošur in knjig, ki jih ima v zalogi Delavska tiskovna družba! — Vsak delavec pa tudi lahko postane član Del. tisk. družbe; priglasí se naj pri nji ter plača 1 K vstopnine; delež znaša 25 K, ki se mora vplačati v 25 mesecih.

Tolmač tujih besedi, ki se jih rabi tako v časopisih kakor v nava njih razgovorih, na shodih in na predavanjih izda „Delavska tiskovna družba v Ljubljani“. S tem „Tolmačem“ bo odpomagano vsem onim, ki so si že sedaj razbi-

jali glavo nad marsikako besedo: češ, kaj neki pomeni. Okrog 250 tujk bo „Tolmač“ ra jasnjeval. Kdor si želi to prepotrebno knjigo, naj si jo že v naprej naroči. Cena bo nizka.

Kdo ima volilno pravico? Bil je večji družbi razgovor o volilni pravici. Eden je v tej družbi navzočemu amerišskemu državniku Franklinu dokazoval, da more imeti volilno pravico le tisti, ki ima kakšno premoženje, pa če je še tako majhno. „Prav, prav!“ odgovoril mu je Franklin, „vzemimo si moža, ki ima os'la v vrednosti sto kron. Tak mož ima volilno pravico. Ko pa izgubi osla, izgubi volilno pravico. Kaj ne? Torej: „Kdo je imel pravzaprav volilno pravico? Mož ali osel?“

Zgodovinski koledar za februar je bil sledeči: 4. februarja 1600 je obsodila rimska inkvizicija Giordana Bruna na smrt na grmadi, ker je prvi porazumel enost in skupnost sveta. — Dne 10. februarja 1632 so vrgli v ječo na povelje rimske inkvizicije starčka zvezdarja Galileo Galileja, ker je dokazal, da se suče zemlja okrog solca in narobe. — Dne 13. februarja 1790 je francoski narodni zbor sklenil, zatreti meniške redove kot nemoralne in škodljive institucije.

Kdo si je izmislil pustni čas? Ko je končan pustni čas, doba, ko po navadi nori mlado in staro, tedaj se pač smemo spomniti na tiste, ki so izmislili to „dobo norosti“. Kdo pa so bili tisti, odkod prihaja pust? I, no — iz Rima, iz papeževe palače, odkoder izhaja več takih navad. Že v IX. in X. stoletju so prirejali v Vatikanu pustne zabave in po cerkvah so bili ob asistenci menihov in nun voljeni „škofje norcev“. Papeži so prirejali v pustu borbe bikov. Zlasti papež Pavel II je bil prijatelj pustnih zabav in je rad gledal pustne šeme iz svoje palače na Piazza Venezia. Za eno samo maškarado je daroval enkrat 400 dukatov, za tiste čase naravnost ogromno vsoto. Papež Aleksander VI. pa je prekosil vse s svojimi zabavami ob pustu. Zakaj se spominjamo na to? Zato, ker je iz vsega jasno, videti politiko Rima; vzbujal je vedno in povesod vsak ekstrem, ko je po ekstremu prišla utrujenost — porabil je to razpoloženje za nov ekstrem, za post, za pokoro, iz katere je imel ogromni dobiček.

Kdo je socialni demokrat v pravem pomenu besede? Kdor ne obiskuje socialno-demokratskih shodov, pač pa one drugih strank, kdor

ne glasuje za socialno demokracijo, seveda ne more biti socialni demokrat. Pa tudi obiskovanje socialno-demokratskih shodov, glasovanje za socialno-demokratske kandidate, da, niti članstvo konsumna zadruga ali strokovne organizacije ne zadošča še za socialnega demokrata. Socialni demokrat v pravem pomenu besede mora poznati nauke znanstvenega socializma, prepričan mora biti, da je delavec skala, ki bo stala na njej bodočnost človeštva, vedeti mora, da more biti osvobojenje delavskega razreda le delo delavskega razreda, da mora biti proletariat organiziran mednarodno, kakor je kapitalizem organiziran mednarodno. Ne zadošča več socialnemu demokratu, če se vda brezbriznosti, nego biti mora sodelavcu prijatelj in svetovalc, predvsem pa bojevnik, in kdor hoče biti to, pa mora čitati socialno-demokratske knjige in časopise, in pa, kar ni nič manj važno: Kdor hoče biti socialni demokrat, mora pripadati tudi strankini organizaciji.

Svarilo pred izseljevanjem v Brazilijo. — Od uradne strani prihaja informacija, da vzlic vsem svarilom izseljevanje v Brazilijo od l. 1908. vedno narašča. Zato se vnovič svari naše ljudstvo pred izseljevanjem v brazilijanske države, ker se dajejo ljudje zavajati od brezvestnih agentov. Le redki so izseljenci, ki dobivajo zadostnega zaslužka in mnogo teh izseljenjskih rodbin zapada največi bedi, ker se je gospodarska kriza, nastavša leta 1908, še poostrila. Državne oblasti so obnemogle spričo velikega navala izseljencev. V nekaterih kolonijah je položaj izseljencev naravnost obupen. V nekaterih kolonijah je podnebje skrajno zdravju škodljivo, v nekaterih so hčere kolonistov izpostavljene največjim nevarnostim v nravnostnem pogledu. V državi Minas Gereas n. pr. so razmere take, da so v minolem letu tja došli avstrijski izseljenci kar ostavili vse svoje imetje in so bili veseli, da so sploh mogli zapustiti naselbino. Malo bolje je v drugih državah. Na gradbi železnic se z izseljenci jako grdo postopa, oskrba je zelo pomanjkljiva. Na podlagi vseh teh dejstev se svari od uradne strani pred izseljevanjem v Brazilijo ob sedanjih tamošnjih razmerah.

Zidarji in zidarski delavci, pozor! Po Slovenskem, zlasti po Goriškem in Spodnjem Štajerskem hodijo agentje, ki iščejo zidarjev za Svico. Svarimo jih, naj se nikar ne dajo zapeljati po obljubah o visokih plačah, ki se nikdar ne izpolnijo. Agentje pri svojem lovu na zidarje in zidar-

ske delavce ne povedo, da je v Winterthuru in okolici stavka, ki traja že nad devet mesecev; delavska solidarnost torej zahteva, da se s takimi agenti povsod, kjer se pojavijo, temeljito obračuna. Vsak sum je takoj naznaniti Strokovnemu tajnistvu v Ljubljani ali pa naravnost na naslov: Streik-kommission der Maurer, Winterthur, Schweiz. Torej ne v Svico! Zaupnike strokovnih in političnih organizacij se naproša, da pouče vse zidarje in zidarske delavce v njihovem okraju.

Iz idrijskega okraja.

Vabilo na občni zbor podružnice «Unije» avstrijskih rudarjev v Idriji, ki se vrši v nedeljo, dne 13. t. m. ob 9 uri dopoldan v društvenih prostorih v Idriji. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Poročilo tajnika. 4. Volitev odbora. 5. Rudarski list. 6. Razni predlogi in nasveti. Vsled važnosti dnevnega reda se opozarja člane obeh razredov, da se zbora vsi udeležijo.

Čudna pota ima pri naši c. kr. rudniški oblasti vsaka stvar, ki bi se imela v prid delavstvo rešiti. Zapisnik izvanrednega občnega zbora brat. skladnice od lanskega leta še zdaj ni rešen. Sklenilo se je bilo, da bi se delavcem provizija za 10% povišala, ker kaže proračun matematične bilance že dyakrat prebitek. Ta mesec se vrši že redni letni občni zbor, pa še sklepi lanskega niso rešeni. Kaj pomenijo torej taki zbori? Tudi rešitve o draginjski dokladi in soli še ni. Gospodi se ne mudi, saj vleče mastne plače ter še letne tantijeme. Delavci so od tega izključeni. Radovedni smo, koliko časa bo v Idriji še vse to trajalo. Ločenost Idrije od ostalega sveta in idrijske grablje, to vse je dobra molzna krava za nekatero gospodo. — Delavstvu pa v vsakem oziru v škodo.

Velikanska razlika med «Občnim konsumnim» in «Krščansko gospodarskim društvom» v Idriji se spozna iz letnih računskih zaključkov obeh zadrug. Dasi ima «Občno konsumno društvo» po izkaznem številu obeh zadrug samo 92 članov več je imelo v pretečenem letu 642.167 K 36 vin. denarnega prometa, od tega se je za blago prejelo 243.444 K 46 vin. Krščansko gospodarsko društvo pa je imelo prometa 248.840 K 13 vin. Prejemka za blaga pa 112.495 K 11 vin. Prodalo se je torej v «Občnem kons. društvu» samo za 5395 K 67 vin. manj, kot so imeli katoličani vsega prometa. Jasno je torej, kakšne so pri nas cene in kakovost

blaga. Če bi pa hoteli navajati nasproti javnosti iz računa Krščanskega gosp. društva razvidne nenormalno visoke cene na blagu, koje prinašajo tako razupito veliko dividendo, koja bi bila pri normalnih cenah, četudi nimajo nobenih posebnih stroškov, nemogoča, bi pričeli marsikateri člani razmišljati, da je boljše kupovati cenejše blago in dobiyata manjšo dividendo. Saj od velike dividende se plača tudi veliko davka, ki je članom le na škodo.

Vabilo na redni letni občni zbor socialističnega društva «Naprej», ki se vrši v nedeljo, dne 6. t. m. ob 9. uri dopoldan v prostorih rud. društva v Idriji s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora. 2. Volitev odbora. 3. Razni nasveti. Člane se prosi, da se zborovanje v polnem številu udeležijo.

Odbor.

Občno konsumno društvo v Idriji je imelo 20. svečana svoj redni občni zbor. V poročilu, ki so ga dobili člani teden dni pred občnim zborom v roke, je jasno obrazloženo finančno stanje društva, ki je v vsakem oziru zelo ugodno. Dividenda se je razdelila po 4% od sto, kar je zelo veliko, če se pomisli, da so cene dobrega, pristnega blaga v društvu skrajno zmerne. Občni zbor je z zadovoljstvom vzel na znanje račune in vsa poročila. V nadzorstvo so bili v dopolnilo izvoljeni sodr. Anton Kos, Ignacij Jurman, Ivan Kunstelj in Leop. Alič, za namestnike: B. Jazbar, A. Krašna in Mlakar Ivan. — Želeti je, da bi naše «Občno kons. društvo» vedno tako napredovalo v korist konsumentov Idrije in okolice. Zato na delo vsi, kdor ste zato. Več še pride.

Opomin! Čuje se, da gosp. Pavel Žonta hujška člane Obč. kons. društva glede «obligacij», oz. hranilnih vlog za mlin, kakor se sedaj imenujejo. Mi ga tem potom opozarjamo, da naj takoj preneha s svojimi neumnostmi, drugače ga bomo dali c. kr. okrajni sodnji v roke! Člane pa opozarjamo, naj bodo pomirjeni, saj je sodr. Ant. Kristan vse natančno razložil na občnem zboru. Pavel Žonta jih vendar ne bo učil. — Predstojništvo Obč. kons. društva v Idriji.

Volitev cestnega odbora za skladovni okraj idrijski se je vršila dne 10. t. m. v mestni dvorani v Idriji. Iz kmečkih občin so izvoljeni štirje klerikalci v odbor in trije namestniki. Naprednjak je samo eden. Za mesto Idrija sta izvoljena župan Šepetavec in sodrug Uršič. Iz skupine davkoplačevalcev nad 160 K sta izvoljena gg. I. Gru-

den in vitez Premerstein. V skupini davkoplačevalcev nad 400 K pa trgovec Goli in rudar I. Kančič. Značilno pri tej volitvi je bilo to, da so v tej skupini smeli voliti samo trije: Goli, Občno konsumno društvo in Krščansko gospodarsko društvo. Torej dva proti enemu. Goli je volil samega sebe za odbornika, klerikalca Kaučiča pa za namestnika. Zastopnik gospodarske zadruga istotako. Pri tem se zopet jasno vidi, da delavec-rudar pri klerikalcih ne sme na prvo mesto, četudi lahko pride. Gospod Goli se ne sramuje samega sebe voliti, samo da delavec ne pride na prvo mesto. Gospod Kančič, ali se Vam še nič ne jasni?

Viljem Pohl, ravnatelj meščanske šole v pokoju, je umrl nedavno v Idriji. V oporoki se je spomnil med drugim tudi „društva za mladinsko varstvo“ ter mu je volil 100 kron. Mož je bil v krogu svojih znancev priljubljen zaradi mirnega značaja. Njegov sin je gozdni oskrbnik v Idriji.

Spomlad se bliža. Treba bo pričeti v naši občini z raznimi deli. Kaj se namerava glede poslopja 509, se še nič ne ve. Ali se res misli s tem čakati, da razpade? Kaj pravite k temu, davkoplačevalci?

Občni zbor ženskega društva „Veda“ se je vršil dne 2. t. m. Društvo izkazuje koncem leta 1909 lepo premoženje. Vzlic temu, da se je izplačalo med letom precej porodniške podpore. Le žal, da se ženske za tako koristno društvo vse premalo brigajo. Želeti je, da dekleta in žene sodrugov vstopijo v to društvo. Vstopnino in mesečnina je samo 40 v. Vpisujte se torej, ker to je vaša korist. Vpisuje se v pisarni „Občnega konsumnega društva“ ali pa ob nedeljah ob 9. uri dopoldan v rudarskem društvu. Dekleta, bodite rajši članice tega društva kot kakih nekoristnih drugih društvih.

Vedno več žrtev zahteva tudi v našem mestu znana proletarska „prijateljica“, jetika. Tekočo zimo je pobrala precejšno število mladih ljudi. Veliko pa jih bedno živi z upom, da še ozdravijo. Tudi naša organizacija je izgubila v enem tednu dva zvesta sodruga: Eržena in Jereba, zadnji je bil komaj 20 let star. Bodi jima zemljica lahka!

Iz Sp. Idrije. V naši bližini imamo nekega gostilničarja, ki se vedno zaganja v naše sodruga in socialno demokracijo sploh, češ, da jo mora uničiti. V njegovi gostilni so le eni ljudje, de-

lavci pa „mist“. Svetujemo možu, naj bo miren, drugače pridemo z imenom in drugimi rečmi na dan. Toliko za sedaj.

Iz hlapca župan je postal klerikalec Svetličič. V kratkem je bil še hlapec pri nunah na Marofu, sedaj je izpodrinil dolgoletnega naprednega župana Kenda. Hudomušni ljudje pravijo, da mu je do te časti pripomogla lurška voda na Pristavi. Ta ga bode tudi očistila znane slabosti prodanega občinskega zemljišča od takrat, ko je bil že zadnjič župan. Tudi znamenje „demokratizacije“ !!

Zahvala. Podpisana vdova, žena pokojnega Franceta Eržena, vpokojenega rudarja, se tem potom najtopleje zahvaljuje vsem onim prijateljem ki so spremili pokojnika pri pogrebu. Posebno pa se imam zahvaliti še rudarskemu in godbenemu društvu, ker sta s svojim trudom pripomogla svojemu članu do veličastnega pogreba. Obžalujem pa britko, ker se sama vsled bolehnosti nisem mogla pogreba udeležiti.

Katarina Eržen,
žalujoča soproga.

Zahvala. Načelništvo „Obrtniške bolniške blagajne v Idriji“ izreka tem potom prirediteljem, veselice v korist blagajne velecenjenim g. rokodelskim pomočnikom v Idriji kot vsem drugim, ki so na ta ali na oni način pripomogli h gmotnemu vspehu veselice, prisrčno zahvalo. — Idrija, 17. svečana 1910. Jos. Rupnik, tč. načelnik.

Iz ljubljanske okolice.

Napredek! «Konsumno društvo za Ljubljano in okolico je te dni kupilo v Sp. Šiški lepo enonodstropno hišo z vsemi potrebnimi pritliklji. Kupnina znaša 30.0000 kron, ki jo je tudi Konsumno društvo za Ljubljano in okolico takoj plačalo prodajalcu g. Jak. Burgerju v Spod. Šiški. Hiša je nova, lani dograjena, stoji zraven doseadanje društvene prodajalne. Sedaj se bo tekom tekočega leta preuredila, da bo služila za društveno prodajalno v Šiški in začasno centralno skladišče. — Med člani «Konsumnega društva za Ljubljano in okolico» vlada veliko veselje nad tem lepim korakom. Da, le tako naprej v prosep konsumentov Ljubljane in okolice.

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico šteje sedaj že 520 članov. Upamo, da se bo v kratkem te število zvišalo na 600. Pristopnina znaša 1 K—, delež 20 kron. Pisarna je v Ljub-

ljani, Selenburgova ulica, ki je odprta vsak dan od 8 ure do 12. dop. od $\frac{1}{2}$ 3. pop. do $\frac{1}{2}$ 7. ure zvečer.

Iz Glinc. Minul je pustni čas, ko je vse rajalo in se veselilo. Sedaj pa, ko je kurent pokopan, treba bo misliti na resno delo. In sicer na delo, da se naša organizacija izpopolni. Imamo ustanovljen odsek «Vzajemnosti», ki je v predpustu že priredil lepo uspelo veselico — vendar članov ima ta odsek vse premalo. Apeliramo na vse Glinčane, da pristopijo v ta odsek, da bo mogel vršiti svojo dolžnost! — Prodajalna «Konsumnega društva za Ljubljano in okolico» se krasno razvija. Vsak dan pristopijo novi člani. Krog 180 družin je že zbranih v društvu. Le tako naprej! Vsak bodi agitator! Zlasti pa vse žene, na plan — da nas bo več! Delu morajo slediti vspehi!

Iz Spod. Šiške. Čudni so nekateri ljudje. Kar jim storiš, ni prav. Ko še ni bilo prodajalne kons. društva v Šiški, so ob najrazličnejših priložnostih govorili: nujno potrebno bi pač bilo, da se napravi dobro, zdravo konsumno društvo. Zgodilo se je — ali, čuj vruga, sedaj pa ravno ni tistih blizu. Ko se je snoval «Lebensmittelmagazin», ki naj bi imel v Šiški sedež — oh, to je bilo navduševanja. In sedaj? Sedaj bi moralo biti še več navdušenja in še več veselja, ko naše «Konsumno društvo za Ljubljano in okolico» res prav lepo procvitalo. Upamo pa, da bodo tudi tisti, ki še niso, pristopili in da bo polagoma vse šišensko razumno konsumentstvo v vrstah Konsumnega društva za Ljubljano in okolico. Na delo! — Čas bi tudi bil, da bi se med šišenskim delavstvom povzdignila politična organizacija, ki naj bi prevzela ureditev političnih potreb v naši občini. Na noge vsi!

Iz Zagorja.

Zagorje ob Savi. V nedeljo dne 27. svečana so zagorski delavci dostojno odgovorili na vse nesramne napade v «Sl. Narodu». Vršil se je namreč občni zbor konsumnega društva, katero so delavci z drugom Čobalom na čelu, marljivo kakor mravlje ogradili ter povzdignili tako visoko, da je vse slovensko delavstvo lahko ponosno na Zagorje. Toda društvo — kakor povsod — ima tudi pri nas sovražnike, in sicer tako nesramne, da lažijo okrog kakor ogleduhi ter preže kakor hijene na pler. Najbolj nespodobno je pa to, da se te grdobe skrivajo za zagrinjala «Slov. Naroda» ter od tam zahrbtno napadajo društvo, oziroma njih

voditelja. Da bi pa kateri, ako resnično ve za kako napako, na zborovanju vstal in razložil, kar trdi «Slov. Narod», o, zato pa nimajo poguma. Poparjeni in osramočeni so ti siromaki zapustili zborovanje ter si mislili: tukaj ni prostora za nas. Zborovanje se je vršilo mirno in dostojno, rudarji in steklarji so se v vseh točkah strinjali in s tem pokazali, da tudi gospodarsko mnogo višje stoje kakor dopisun «Sl. Naroda». G. Kerschniggu pa svetujemo, naj si kupi katekizem in se nauči deveto božjo zapoved.

Zagorje ob Savi. Dne 27. svečana t. l. vršil se je tukaj javni shod pod ružnice rudarjev s sledečim dnevnim redom: „Odgovor zahtev trboveljske premogokopne družbe“. Shod, katerega se je udeležilo čez 300 rudarjev, je otvoril sodrug Repovš, prečital odgovor ter podal besedo sodrugu Etbinu Kristanu iz Ljubljane. Sodrug E. Kristan je ob velikem odobravanju kritiziral odgovor trboveljske premogokopne družbe ter priporočal rudarjem organizacijo „unijo rudarjev“. N. D. O. je poslala nekega pijanega rogovileža na shod, kateri je s svojimi medkljici rudarje tako razkačil, da so ga odstranili ter pokazali, da ne marajo v svoji sredini takih nesramnežev.

Zagorje ob Savi. 27. svečana se je vršil občni zbor obrtne zadruga v gostilni g Rancingerja. Kakor znano, je omejena zadruga v rokah rogoviležev, kateri so vse drugo kakor prijatelji pomočnikov. Odbor je predlagal, naj se voli može, katere je odbor sam spoznal za prave; s tem niso bili vsi zadovoljni, nekateri so zahtevali ce'lo, naj se glasuje z listki, ker jim ni bilo povšeč. Nastal je zato prepir, ki ga je povzročil čevljarski mojster Flisek, kojega večina ne mara, mož se pa povsod med prvake sili. H koncu je bil voljen poprejšni odbor.

Iz Tržiča.

Kedaj otvorimo prodajalno našega konsumnega društva — tako vprašujejo mnogi. Odgovor na to seve je enostaven: Kadar bo zadostno število članov zbranih in zadostno denarja skupaj! Da bo pa to čimpreje, zato vsi tisti, ki čutite potrebo kons. društva, na neumorno delo!

Premalo se bere pri nas v Tržiču. Zadoje čase prihaja sicer res lepo število «Naprejev» in «Rdečih Praporjev» v naše kraje, ali vse to je premalo. Podvojiti bo treba zato agitacijo za soc-dem. časnike! Tovarsil! Pozor!

Draginja nam greni življenje. Zaslužki so slabi — za veliko dela — malo jela. Pri vsem tem pa se na sploh skoro nič ne brigamo za organizacijo. Za lostna bodočnost!

Z Jesenic.

Delavsko časopisje in delavski tisk sploh se mora razširiti kar najbolj na Jesenicah in okolici. Somišljeniki, predobivajte naročnikov za «Naprej» in za «Rdeči Prapor» ter odjemalce za brošure «Del. tisk. družbe». Na delo!!

Konsumno društvo za Jesenice in okolico se prav lepo razvija. Danes šteje 280 članov. Priporočamo vsemu delavstvu jeseniškemu, naj se oklenejo tega prekornega društva. Delavec-konsument se mora ojačati na gospodarskem polju, emancipirati od vseh jerobstev. Zlasti pri nas na Savi je nujna potreba, da se delavec pokaže v vsakem oziru moža! Pristop znaša eno krono, delež 50 kron, ki pa se lahko plača v obrokih. — Na delo? — Člane pa prosimo, naj redno vplačujejo svoje doneske na delež! Tudi naj vse svoje potrebščine kupujejo le in le v prodajalni «Kons. društva za Jesenice in okolico!»

V nedeljo dne 6. marca bo javni ljudski shod na Savi pri Jelenu. Začetek ob 3. popoldne. Predava dr. Tuma.

Občni zbor podružnice «Jesenice» Zveze avstrijskih kovinarjev se je vršil ob obilni udeležbi v nedeljo, 13. t. m. Preds. sodr. Mlakar je v svojem poročilu konstatiral, da je kovinarska organizacija stopila v l. 1909 že na trdna tla. Novih članov je pristopilo v l. 1909 — 45! Društvo je dobilo knjižnico z lepim številom slovenskih in nemških knjig. Društvo je pomagalo pri ustanovitvi kons. društva za Jesenice in okolico, ki se prav lepo razvija. Večina dosedanjih podružničnih odbornikov sodeluje v konsumnem društvu, taki so: Ogris, Jugovitz, Golobič, on itd. — Tajnik Hrepevnik poroča o sklepih sej in društvenih shodov. Blagajnik Jugovitz poda obširno blagajniško poročilo, ki nam pove, da je imela podružnica v l. 1909. — 2343 kron 74 v dohodkov 2257 kron 92 v pa izdatkov. Lokalno premoženje podružnice znaša 446 kron vin., ki je v glavnem naložena v Konsumnem društvu za Jesenice in okolico. Fluktuacija članov je bila znatna; 18 jih je lani odpotovalo, 2 pa pripotovala, tako je bilo novih 47. — Člani so sprejeli 3602 izv. «Napreja», 1950 izv. «Rd. Praporja», 884 izv. «Metalarbeiterja»,

104 izv. «Metalovicz» (polj. kovinarskega lista in 12 izv. «Kovodelnika» (česk. strok. lista). Člani so po narodnosti Slovenci, Nemci Čehi, Poljaki in Slovaki, prava internacionala! — Poročila vseh funkcionarjev so se odobrila. — Pri volitvi novega odbora so bili izvoljeni: za predsednika Ivan Staré, za namestnika Golobič Ivan, za tajnika Šlesinger Ivan, za namestnika Hrepevnik Anton, za blagajnika Jugovitz Anton, za namestnika Jernej Knez, za knjižničarja Ramuš Josip, za namesnika Weiss Štefan, za odbornike: Brun Štefan, Štepanek Franz, Smolej Ivan, Volčič Vinko, za računске pregledovalce Anton Mlakar in Weiss Gregor. — Novoizvoljeni preds. sodr. Staré se je v lepem govoru zahvalil za izvolitev; preciziral je program novega odbora: pridobivanje novih članov, briga za izboljšanje gmotnih razmer članov, skrb za kulturno povzdigo ter boj proti alkoholu, ki je eden največjih sovražnikov emancipacije proletariata. — Na to je predaval sodr. Anton Kristan iz Ljubljane o temi: «Zakaj se moramo organizirati». Razvil je razloge za sedanost in bodočnost, s katerimi je dokazal faktično nujnost organizacije za delavce. — Ob 12. uri dop. se je končal res zanimivi občni zbor. — Popoldne pa je bila diskusija, na kateri sta govorila o delu za razvoj socializma na Jesenicah sodr. Anton Kristan in sodr. Iv. Staré.

Jeseniške cellbatarje in pa gerenta je neki navihanec imenitno potegnil na pustni torek. Dal je nabiti plakate, ki so naznanjali, da bode na na pustni torek velik sprevod mask po Jesenicah. Pristavljeno je bilo zraven, da pride mož z brado pokopat pusta. Jeseniška duhovščina je bila vsa po koncu, misleča da bodo pokopali, pusta na protestantovski način, kjer pride res mož z brado. Šolo obiskujoči mladini je bil odkazan celodnevni pouk, potem pa v cerkev. Tam so pa jeseniške tercijalke že molile za izpreobrnjenje pustnih šem. Čebulj, gerent je zaukazal svojima policajema, naj patrolirata in preganjata po Savi in Jesenicah pustne šeme. Prišla je določena ura, a o maskah ni bilo ne duha, ne sluba. Nabralo se je po cestah mnogo otrok in orlov, in pričakovalo šem, toda teh ni bilo. Šele, ko je nekdo opomnil, da so «oni» pustne šeme, so radovedneži z dolgimi nosovi odšli. Med radovedneži so bili načelnik Orlov, cela Marijina družba itd. itd.

S Štajerskega.

Hrastnik. Prejeli smo sledeči popravek, ki ga objavljamo dobesedno. Komentar pride seve prihodnjič.

Uredništvu «Naprej» v Ljubljani.

V smislu § 19. tisk. zakona zahtevam popravek v vašem listu «Naprej» na dopis Hrastnik. (Naprej od 18/II, 1910 št. 4 stran 8.)

1.) Ni res ako se meni «ne ljubi streljati» se opravljajo razna «postranska dela» ampak res je da se po § 4 15, 22, 128, 129 rud. policijskih ukazov in § 7. službenega reda tudi «postranska dela» posebno kar se varnosti ljudi in premogokopa tiče, opravljati morejo, in se bodo tudi zanaprej bolj strogo opravljala, ker to ni samo dolžnost paznika, ampak po § 7 služb. reda vsakega delavca.

2.) Ni res da znam dobro z kaznijo žugati, ampak res je da se bom pri takih delavcih, kateri nočejo tudi «postranska dela» opravljati in kateri nočejo za svojo in svojih tovaršev varnost skrbeti, strogo § 29. služb. reda držal. Res je tudi da se take delavce tudi s tem da se «ne ljubi streljati», brez denarne kazni lahko prisili «postranska dela» opravljati.

3.) Razen rud. polic. in službenih predpisov zahteva vodstvo premogokopa tudi razna «postranska dela» opravljati in je moja dolžnost te ukaze natančno izpolniti.

4.) Na nesramnost da delam službo «leže ali stoje» odgovorim da mi dosedaj ni znano da bi o katerem rudniku «kleče» službo opravljali in takih predpisov ne poznam.

5.) Laž je da bi bil «kljuke pucal» in kar mi očita kaže njegovo «neotesanost» in potrebuje «dobre organizacije», pričakujem od njega ako ima samo «blato» v glavi da mi dokaže. Sicer sem pa tudi za slučaj, ako bi me vodstvo premogokopa in c. kr. rud. oblast dokazala da za službo nisem zmožen, preskrbljen, da se dopisniku ni treba bati, da bom mogel «vandrati» in «kljuke pucati», dokler bom pa v službi, bom pa za varnost ljudi bolj strogo skrbel in tudi «postranska dela» opravljal kot do sedaj. — H. 23./II 1910. Mathias Sokan, (paznik) Steiger in (v) Hrastnik.

Poslano.

„Slovenski Narod“, št. 44 z dne 24. februarja me v članku „Razmere v občnem konzumnem društvu v Zagorju“ obrekuje na naj

podlejši način. Znano je, da vodi „Sl. N.“ s svojimi dopisi že dolgo sistematičen boj proti socialni demokraciji v Zagorju in jemlje vedno mene za cilj, kakor da bi posamezna oseba tudi pri nas bila stranka. Z omenjenim člankom je pa dosegel vrhunec predrznega obrekovanja. Če bi bil res zakrivil to, kar se mi tam drzne očitati, bi sam takoj opustil nele ravnateljstvo konsumnega društva, temveč sploh vsa zaupna mesta, na katera sem postavljen.

Preveč bi se ponižal, če bi kaj odgovarjal na omenjeni članek. Omenjam le, da sem že vložil tožbo proti „Slov. Narodu“, ki mu bo dala priliko, da dokažejo obrekovalci svoje podle trditve pred porotniki. Pripominjam še to, da bom brez prizanašanja tožil tudi vsakega, ki bi raznašal one laži iz tega članka, ali pa jih hvalil.

Dodatno še omenjam, da vložim tožbo proti „Narodu“ tudi radi članka v štev. 45.

V Zagorju, 26. februarja 1910.

Miha Čobal.

V zalogi „Delavske tiskovne družbe“ v Ljubljani Selenburgova ulica 6/II.

se dobijo sledeče knjige in brošure:

- Socializem. I. zvezek; upravljal Anton Kristan. Cena 20 h. II. izdaja.
- Socialna demokracija in kmetiško ljudstvo, iz poročila urednika Antona Kristana. II. zvezek. Cena 10 h.
- Zakaj smo socialisti? Uredil Anton Kristan. III. zvezek. Cena 14 h.
- Komunistični manifest. Napisala Karl Marx in Friderik Engels. Cena 4 h. IV. zvezek.
- Kdo uničuje proizvodnjo v malem? Napisal Karl Kautsky. Cena 30 h. V. zvezek.
- Katoliško svetovno naziranje in svobodna znanost. Napisal L. Wahrmund. VII. zvezek. Cena 70 h.
- O konsumnih društvih. Uredil Anton Kristan. VIII. zvezek. Cena 30 h.
- Kapitalistični razred. Napisal Karl Kautsky. Cena 30 h. IX. zvezek.
- Nevarni socializem. Spisal E. Kristan. Cena 30 h. X. zvezek.
- Narodno vprašanje in Slovenci. Napisal E. Kristan. Cena 30 h. XI. zvezek.
- Strahovi. Napisal Etbin Kristan. XII. zvezek. Cena 30 h.
- Vojna in socialna demokracija. Cena 30 h.
- Program socialne demokracije v Avstriji. Cena 6 h.
- Francka in drugi. Spisal Etbin Kristan. Cena 50 h.
- Pod spovednim pečatom. I. in II. del. Napisal katoliški kaplan Hans Kirchsteiger, poslovenil Etbin Kristan. Prva knjiga stane 2-60 K, druga knjiga pa 2 K.
- Magdalena. Spisal S. Machar. Preložil dr. A. De mota. Cena 2 kroni.
- Iz nižin življenja. Spisal P. Mihalek. Cena 1 K.
- Občinski socializem. Spisal Abditus. Cena 70 h.
- Program socialne demokracije. Cena 4 h.
- Vun z enako volilno pravico. Cena 4 h.
- Zvišanje duhovniških plač. Cena 10 h.
- Primož Trubar in slovensko ljudstvo. Spisal E. K. Cena 8 h.
- V dobi klerikalizma. Spisal Liberatus. Cena 40 h.
- Razprave VII. rednega zbora jugoslovanske soc. dem. stranke v Avstriji. Cena 60 h.

Politično življenje Slovencev. Knjižnica leposlovnih, političnih in socialnih spisov. I. zvezek. Napisal dr. D. Lončar, Dr. Janez Bleiweis in njegova doba. Knjižnica leposlovnih, političnih in socialnih spisov. II. zvezek. Napisal dr. Dragotin Lončar.

Prešernov spomenik. Uredil dr. Ivan Prijatelj. Cena 80 h.

Drama Prašernovega duševnega življenja. Spisal dr. Prijatelj. Cena 40 h.

Naši Zapiski. Cel letnik 1909. Cena 4-80 K.

Dobra poceni zdrava

*mora biti resnična kava za družino.
To je pa Kathreiner Kneippova
sladna kava, toda le tedaj, kadar
je gospodinja previdna in pri nakupu
izrečno povdarja ime Kathreiner in
vzame le izvirne zavitke s tem imenom
in s sliko župnika Kneippa kot
varstveno znamko.*

P. n.

Slavnemu občinstvu mesta Idrije in okolice uljudno naznanjam, da otvorim začetkom marca t. l. v hiši št. 318 (preje Paa) sedaj last društva „Sokolski dom“ svojo

urarsko delavnico.

Prizadeval si bodem slavnemu občinstvu vsa dela hitro in po zmernih cenah napraviti.

Z odličnim spoštovanjem

Jožef Lampe, urar
Idrija.

Najnižje cene. Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

izdelovanje
Skrbno

L. MIKUSCH.
tovarna dežnikov.
Ljubljana, Mestni trg 15.

Postavno varovano.

Krepčilo želodca,
potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost liter K 2-40.
Kabinetna kakovost „ „ 4-80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

zavžlj!

Pa kaj se to pravi,
Če trebuh boli?
Pri pametni glavi:

Dragotin Puc

tapetniški in preprogarski mojster
Ljubljana :: Marije Terezije cesta 16.

Zagrebska tovarna, tvrdke Henrik Francka sinov, izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.
V Vaš prid bude, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu : Franckovem : kavnem pridatku z mlinčkom, iz zagrebske tovarne.

d. Kaga V. Y 1182, 5: 9 L V.

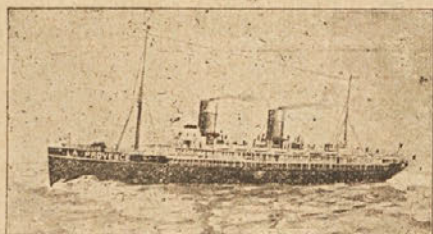
24-5
Anton Bajec
umetni in irgovski vrtnar
v Ljubljani :: Pod franco.

Cvetlični salon, izdeluje šopke, vence s trakovi.
Vrtnarija na Karlovski cesti 2.
: Zunanja naročila točna. :

Delavci! Čitatelji!
Podpirajte tvrdke,
ki se priporočajo
: v „Napreju“ :

Tovarniška znamka

Samo 6 dni!

Ed. Šmarda

12-8 potovalna pisarna
v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 18.

Francoska linija Havre-
New-York **samo 6 dni!**

GRIČAR & MEJAČ, Ljubljana
Prešernove ulice šte. 9

12-7

priporočata v največji izberi po najnižjih cenah

obleke za gopode, obleke za dečke, obleke za otroke, površnike za
gospode in dečke, žakete za dame, paleta za dame, plašče za deklice.

Kmečko - delavska gospodarska zadruga

Dobravlje :: p. Sv. Križ, Goriško :: Dobravlje

Priporoča svojo

bogata zaloga izbornih vin.

V Ljubljani ima zalogo v Vodmatu „pri Mraku“. Po
cenah je vprašati v prodajalni Konsumnega društva
za Ljubljano in okolico, Vodmat, Bohoričeva ulica.

Pozor.**Pozor.**

50.000 pa:ov čevljev.

4 pare čevljev samo K 8.—.

Ker je več tvornic ustavilo delo, sem dobil naročilo, da spravim večjo množino pod tvorniško ceno v denar. Dobavim vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na trakove: rjave ali črne, galoširane s kapicami in z močno nabitiimi podplati, elegantni in po najnovejši fasoni. Veliko-t po štev lki. Skupaj 4 pari K 8.—. Razpošilja se po povzetju. Razpošiljalnica čevljev:

P. Lust, Krakov šte. 48/S.

Zamena dovoljen, ali denar nazaj.

5—2

Krasne pomladanske novosti

priporoča 24—24

prva in edina slovenska modna

trgovina za gospode

Engelbert Skušek**LJUBLJANA**samo „Pri Planinki“, Jurčičev
trg št. 3.

Gorica: Via Scuole 6.

Kašelj.

Kdor trpi na kašlju, rabi naj povsod preizkušeno olajševajoče in zelo okusne

Kaiserjeve prsne karamele.

5120 notarsko overovljenih spričeval kaže uspehe pri kašlju, hripavosti, kataru in zažlemanosti.

Paketi po 20 in 40 vin. — Pravi so le z znamko: »Tri jelke«. — Zaloga pri

Danielu Pirnu, lekarnarju v Idriji.**Ceno češko posteljno perje!**

5 kg, 1 ovega oskubenega K 9.60
1 oljše K 12.—, belo, mehko oskubljeno K 18.— do K 24.—, snežno-belo, oskubljeno K 30.— do K 36.— Pošilja franko po povzetju. Zamenja se in vzame se nazaj, če se povrnejo poštni stroški.

Benedikt Sachsel, Lobes 860 pri Plznju, Češko

Kje se dobe najboljši poljedelski stroji, kakor mlatilnice, gepelni, čistilnice, preše za sadje i. t. d.?

Edinole pri: 12—9

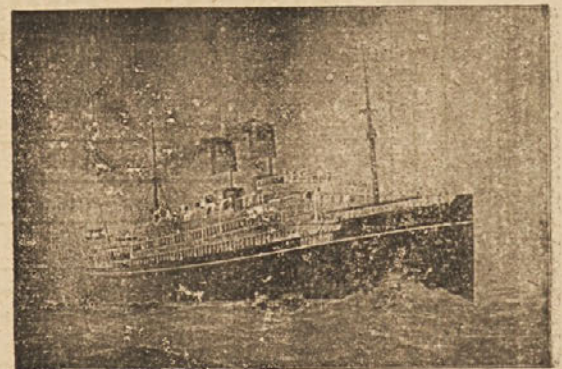
FR. STUPICA

v Ljubljani * Mar. Terezije cesta
šte. 1 :: Valvazorjev trg šte. 6

in zakaj? Zato, ker so dotični stroji iz najboljših tovarn sveta, najbolje sestavljeni, ker se istih proda na tisoče in tisoče komadov in se ravno radi tega, ker se jih izdeluje v velikih množinah, dobivajo po nizkih cenah. Moji stroji so povsod jako priljubljeni. — Obračajte se na mojo tvrdko pri nakupu stavbenih potrebščin, portland-cementa, traverz, železniških šin in druge različne železnine in raznega orodja, nagrobnih križev, tehtnic.

Najnovejši in najhitrejši brzoparnik**Martha Washington**

24—23 vozi čez Ocean samo 6 dni.

Austro - Amerikana :**TRST**

New-York
New-Orleans
Buenos Ayres
Argentinja
Rio di Janeiro.

Vozne liste za potnike in izseljence prodaja:

SIMON KMETETZ

Ljubljana, Kolodvorske ulice 26.